

Zbornik sudske prakse

Predmet C-625/19 PPU

XD

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio rechtbank Amsterdam)

Presuda Suda (prvo vijeće) od 12. prosinca 2019.

„Zahtjev za prethodnu odluku – Hitni prethodni postupak – Policijska i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Europski uhidbeni nalog – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Članak 6. stavak 1. – Pojam ‚pravosudno tijelo izdavanja‘ – Kriteriji – Europski uhidbeni nalog koji je izdalo državno odvjetništvo države članice radi kaznenog progona”

1. *Policijska suradnja – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Okvirna odluka o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica – Pojam „pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog” u smislu članka 6. stavka 1. Okvirne odluke – Pravosudna tijela koja nisu sudovi države članice, a sudjeluju u kaznenom sudovanju te države članice – Uključenost – Kvalifikacija koja ne ovisi o postojanju sudskog nadzora odluke o izdavanju europskog uhidbenog naloga (Okvirna odluka Vijeća 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom 2009/299, čl. 6. st. 1.)*

(t. 30.)

2. *Policijska suradnja – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Okvirna odluka o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica – Izdavanje europskog uhidbenog naloga radi kaznenog progona – Nadležnost dodijeljena pravosudnom tijelu koje nije sud države članice, a sudjeluje u kaznenom sudovanju te države članice – Usklađenost sa zahtjevima djelotvorne sudske zaštite – Obveza da se predvidi sudski nadzor uvjeta izdavanja europskog uhidbenog naloga – Doseg (Okvirna odluka Vijeća 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom 2009/299, čl. 23.)*

(t. 38.-45., 52., 53., 56. i izreka)

Kratak prikaz

Sud smatra da francusko, švedsko i belgijsko državno odvjetništvo ispunjavaju zahtjeve za izdavanje europskog uhidbenog naloga i, također, pojašnjava opseg sudske zaštite na koju imaju pravo osobe na koje se taj nalog odnosi

U presudama Glavno državno odvjetništvo Velikog Vojvodstva Luksemburga i Openbaar Ministerie (Državno odvjetništva u Lyonu i Toursu) (C-566/19 PPU i C-626/19 PPU), Openbaar Ministerie (Švedsko državno odvjetništvo) (C-625/19 PPU) i Openbaar Ministerie (Državni

odvjetnik pri sudu u Bruxellesu, Belgija) (C-627/19 PPU) donesenima 12. prosinca 2019., u okviru hitnog postupka, Sud je dopunio svoju nedavnu sudske praksu¹, o Okvirnoj odluci 2002/584 o europskom uhidbenom nalogu² tako da je pojasnio zahtjeve za neovisnošću „pravosudnog tijela koje izdaje [europski] uhidbeni nalog” i zahtjev djelotvorne sudske zaštite, koja mora biti osigurana osobama koje su predmet takvog uhidbenog naloga.

U glavnim postupcima, europske uhidbene naloge izdali su francusko (predmeti C-566/19 PPU i C-626/19 PPU), švedsko (predmet C-625/19 PPU) i belgijsko (predmet C-627/19 PPU) državno odvjetništvo radi kaznenog progona, u trima prvim slučajevima i, radi izvršenja kazne, u potonjem slučaju. Postavilo se pitanje njihova izvršenja, koje je osobito ovisilo o tome imaju li ta državna odvjetništva svojstvo „pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog”.

Sud je prvo ispitao uživa li francusko državno odvjetništvo na temelju svojeg položaja dovoljno jamstvo neovisnosti za izdavanje europskih uhidbenih naloga i presudio da je tomu tako.

Sud je pri donošenju tog zaključka najprije podsjetio da pojam „pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog” može obuhvatiti tijela države članice koja sudjeluju u kaznenom sudovanju i djeluju neovisno, a da nisu suci ili sudovi. Potonji uvjet pretpostavlja postojanje pravila koja se odnose na pravni položaj i ustrojstvo, koja mogu jamčiti da tijela o kojima je riječ u okviru donošenja odluke o izdavanju europskog uhidbenog naloga nisu izložena nikakvom riziku podređenosti nalogima ili pojedinačnim uputama izvršne vlasti.

Kad je riječ o francuskim državnim odvjetnicima, prema mišljenju Suda, podneseni su dokazi dovoljni da pokažu da oni imaju ovlast neovisno ocijeniti, osobito u odnosu na izvršnu vlast, nužnost izdavanja europskog uhidbenog naloga i njegovu proporcionalnost te da tu ovlast izvršavaju objektivno, uzimajući u obzir sve dokaze koji idu na teret osobi o kojoj je riječ kao i one koji joj idu u korist. Njihovu neovisnost ne dovodi u pitanje to što su zaduženi za kazneni progon, ni to što im ministar pravosuđa može dati opće upute iz područja kaznene politike, ni to što se nalaze pod vodstvom i nadzorom hijerarhijski nadređenih osoba, koje su i same članovi državnog odvjetništva, te stoga moraju slijediti upute potonjih.

Kao drugo, Sud je pojasnio zahtjev iz svoje novije sudske prakse u skladu s kojom u odnosu na odluku o izdavanju europskog uhidbenog naloga, kada ju je donijelo tijelo koje sudjeluje u sudovanju, a pritom nije sud, u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog mora biti dopušten pravni lijek koji u potpunosti ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite.

Prvo, Sud je istaknuo da postojanje takvog pravnog lijeka nije uvjet da bi tijelo imalo svojstvo pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

Drugo, Sud je naveo da su države članice dužne osigurati da njihovi pravni poredci doista jamče traženu razinu sudske zaštite, uvođenjem postupovnih pravila koja se mogu razlikovati od sustava do sustava. Uspostava zasebnog pravnog lijeka protiv odluke o izdavanju europskog uhidbenog naloga samo je jedna od mogućnosti. Stoga je Sud presudio da su zahtjevi koji se odnose na djelotvornu sudske zaštitu na koju ima pravo osoba protiv koje je tijelo koje nije sud

¹ Vidjeti osobito presude od 27. svibnja 2019., OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickauu) (C-508/18 i C-82/19 PPU), od 27. svibnja 2019., PF (Glavni državni odvjetnik Litve) (C-509/18) (vidjeti CP br. 68/19), i od 9. listopada 2019., NJ (Državno odvjetništvo u Beču) (C-489/19 PPU).

² Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.)

radi kaznenog progona izdalo europski uhidbeni nalog, ispunjeni ako je u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog predviđen sudski nadzor pretpostavki za izdavanje takvog naloga i, osobito, njegove proporcionalnosti.

U ovom slučaju, francuski i švedski sustav ispunjavaju te zahtjeve, s obzirom na to da se na temelju nacionalnih postupovnih pravila može utvrditi da proporcionalnost odluke državnog odvjetništva o izdavanju europskog uhidbenog naloga može biti predmet sudskog nadzora prije ili gotovo istodobno sa njezinim donošenjem, ali i kasnije. Konkretno, takvu ocjenu prethodno izvršava sud koji donosi nacionalnu odluku na kojoj se zatim može temeljiti europski uhidbeni nalog.

U slučajevima kada je državno odvjetništvo izdalo europski uhidbeni nalog ne radi kaznenog progona, već radi izvršenja kazne zatvora koja je izrečena pravomoćnom presudom, Sud smatra da ni tada zahtjevi djelotvorne sudske zaštite ne podrazumijevaju da bude predviđen zasebni pravni lijek protiv odluke državnog odvjetništva. Belgijski sustav, koji ne predviđa takav pravni lijek, stoga također ispunjava te zahtjeve. U tom pogledu, Sud je istaknuo da kad je cilj europskog uhidbenog naloga izvršenje kazne, sudski je nadzor ostvaren izvršivom presudom na kojoj se temelji taj uhidbeni nalog. Naime, pravosudno tijelo izvršenja može pretpostaviti da je odluka o izdavanju takvog naloga donesena nakon sudskog postupka u kojem je traženoj osobi bila zajamčena zaštita njezinih temeljnih prava. Osim toga, proporcionalnost tog uhidbenog naloga također proizlazi iz izrečene osude, s obzirom na to da okvirna odluka o europskom uhidbenom nalogu predviđa da se ta osuda treba sastojati od kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode u trajanju od najmanje četiri mjeseca.